

یک سال در حصار

معاونت اطلاع‌رسانی

مقدمه:

رژیم صهیونیستی و آمریکا، سیاست‌های تازه‌ای در برابر حماس اتخاذ کنند چرا که حماس از به رسمیت شناختن رژیم صهیونیستی امتناع می‌کند. آنان در همین راستا، از رقابت فتح و حماس به عنوان اهرمی جهت پیشبرد اهداف خود استفاده کردند. در پی این موضوع نزاع‌های سیاسی این ۲ جنبش بار دیگر به صحنه برخورد نظامی کشیده شد به طوری که طی خرداد ماه ۶۶، درگیری‌ها در اراضی فلسطینی به ویژه نوارغزه به اوج خود رسید و نهایتاً در همان ماه جنبش حماس، پایگاه‌های سرویس‌های امنیتی تشکیلات خودگردان در نوارغزه را به تصرف خود درآورد. همین مسئله باعث تغییر جهت‌گیری‌های سیاسی و متعاقب آن بروز

پس از پیروزی حماس در انتخابات شورای قانونگذاری فلسطین در ژانویه ۲۰۰۶ و به هم خوردن معادلات قدرت در اراضی فلسطینی، این مناطق شاهد تحولات بسیاری شد. از یک سو جنبش فتح که از دیرباز صحنه سیاسی فلسطین را تحت تسلط خود داشته و می‌کوشید برای تأمین امنیت اسرائیل به مبارزه با جریان مقاومت بپردازد، ناگهان ملاحظه کرد صاحبان اسلحه غیرقانونی دیروز و دشمنان سابق، از مشروعیت قابل استنادی در عرصه عمومی و مردمی برخوردار شده‌اند. لذا به دنبال فرصتی برای تضعیف و حذف این رقیب نوظهور سیاسی برآمد. از سوی دیگر این پیروزی باعث شد که

کارنی را بست و دولت آمریکا نیز از تصمیم خود برای اعطای مستقیم کمک‌های مالی به کابینه فیاض خبر داد. (۱) چنین اقدامی باعث تقویت موضع سیاسی و مالی کابینه فیاض در برابر کابینه هنیه و متعاقباً تعمیق شکاف موجود در کرانه‌باختری و نوارغزه گردید، به همین لحاظ کابینه فیاض که خود را در موضع برتر می‌دید، تعاملات خود را با نهادهای وابسته به کابینه هنیه قطع کرد و طرفین همچنان مشروعیت یکدیگر را زیر سؤال بردند. چنین وضعیتی باعث شد که ناهماهنگی‌های بسیاری میان این ۲ کابینه در زمینه‌های متعدد بروز کند که طبعاً زندگی مردم نوارغزه را تحت تأثیر قرار داده و مشکلاتی را برای ایشان بوجود آورد که در ادامه به ارزیابی آنها می‌پردازیم.

به موازات این اقدامات، رژیم صهیونیستی همچنان با بسته نگه داشتن گذرگاهها و بعضاً باز کردن موقتی آنها، در ۱۹ سپتامبر ۲۰۰۷ تصمیم گرفت برخلاف عرف و قوانین بین‌المللی، منطقه نوارغزه را یک رژیم متخاصم قلمداد کرده و ارتباط خود را با آن به طور کامل قطع نماید. در همین راستا ایهود اولمرت نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی پس از سیطره نظامی حماس بر نوارغزه با ابراز خشنودی تلویحی از این مسئله گفت وضعیت پیش آمده را می‌توان فرصت جدیدی برای نیل به

پیامدهایی بر منطقه شد. در این گزارش سعی شده است روند محاصره نوارغزه که مهمترین پیامد سیطره حماس بر نوارغزه محسوب می‌شود و نیز ابعاد مختلف آن طی یک سال گذشته مورد بررسی قرار گیرد.

الف) بررسی روند شکل‌گیری محاصره

پس از اقدام نظامی حماس در نوارغزه که با مخالفت‌های بسیاری در میان گروههای فلسطینی و محافل بین‌المللی مواجه شد، طی چند مرحله مردم نوارغزه تحت محاصره کامل قرار گرفتند. در گام اول محمودعباس رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین، به بهانه اینکه جنبش حماس درصدد تضعیف انسجام ملی فلسطین و متشنج ساختن فضای حاکم است در تاریخ ۲۰۰۷/۶/۱۴ دولت وحدت ملی به ریاست اسماعیل هنیه را منحل اعلام کرد و سلام فیاض را به عنوان نخست‌وزیر برگزید. این کابینه به دولت اضطراری موسوم شد. اما کابینه هنیه به استناد این مطلب که چنین تصمیمی در تاریخ تشکیلات خودگردان بی‌سابقه بوده و با بعضی از مواد قانون اساسی در تناقض است، این فرمان ریاستی را نپذیرفت و بدین ترتیب، ۲ کابینه مجزا در اراضی فلسطینی (۱۹۶۷)، یکی در کرانه‌باختری و دیگری در نوارغزه تشکیل و به کار خود ادامه دادند. در مرحله بعدی، رژیم صهیونیستی، گذرگاههای صوفا، ایرز و

شرکت برق غزه، انرژی مورد نیاز دهها مرکز بهداشتی، کودکانستان و بیمارستان و همچنین انرژی مورد نیاز مرکز تصفیه آب و فاضلاب شهرغزه از این خط انتقال برق تأمین می‌شد. (۳) گفتنی است قطع برق به طور مکرر و به مدت طولانی، زندگی ساکنان نوارغزه را به شدت تحت تأثیر قرار داده است بطوریکه وزارت بهداشت کابینه هنیه، نسبت به وقوع فاجعه انسانی در غزه بدلیل قطع برق مراکز بهداشتی و از بین رفتن داروهای موجود در یخچالهای بیمارستانها هشدار داد. (۴) توجه به این نکته ضروری است که در تابستان سال ۲۰۰۶، طی حملات رژیم صهیونیستی به نوارغزه تنها نیروگاه برق نوارغزه از میان رفت و این منطقه وابستگی شدیدتری در این زمینه به رژیم صهیونیستی پیدا کرد.

ممانعت اسرائیل از وارد ساختن سوخت مورد نیاز نوارغزه، باعث فلج شدن بخشهای عظیمی از تأسیسات حیاتی موجود در این منطقه از جمله تعطیلی فعالیت تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب شد، سرانجام سازمان ملل با انتقاد از این وضعیت طی صدور بیانیه‌ای خواستار حل و فصل بحران سوخت در نوارغزه شد و تأکید کرد اسرائیل باید سوخت‌رسانی به نوارغزه را از سر بگیرد و جنبش حماس نیز باید به طور مناسب آن را توزیع کند. (۵)

پیشرفتهای سیاسی محسوس برشمرد. ما از مدت‌ها پیش منتظر این بحران بودیم. (۲)

ب) ابعاد محاصره

۱) کاهش خدمات رفاهی

همانگونه که گفته شد از زمان به قدرت رسیدن جنبش حماس، رژیم صهیونیستی تلاش کرد دامنه فعالیت‌های حماس را به نوارغزه محدود کند و در گام بعدی این جنبش را در نوارغزه در تنگنا قرار دهد. به همین دلیل از همان ابتدا، سیاست اعمال محدودیت در عبور و مرور افراد و کالا از طریق گذرگاههای نوارغزه را به مرحله اجرا درآورد. در همین راستا ساکنان این منطقه تحت محاصره تدریجی قرار گرفتند اما پس از عملیات نظامی این جنبش در نوارغزه، محاصره به اوج خود رسید و متعاقباً خدمات رفاهی نیز کاهش یافت.

۱-۱) قطع آب و برق و سوخت مصرفی

از جمله اقدامات مؤثری که به عنوان اهرم فشار رژیم صهیونیستی علیه ساکنان این منطقه به کار گرفته شد، می‌توان به قطع آب، برق، کاهش سوخت وارداتی به غزه و منع انتقال کالاهای مختلف اشاره کرد.

در همین راستا، خط عمده انتقال برق از مناطق اشمالی ۱۹۴۸ به شهر غزه موسوم به خط «بنداد» قطع شد. به گفته مدیر روابط عمومی

۱-۲) وخامت وضعیت انسانی

پس از تشدید محاصره، وضعیت انسانی نوارغزه به مرز نگران کننده‌ای رسید و زنگ خطر را برای وقوع یک فاجعه انسانی به صدا درآورد. در همین راستا، دفتر هماهنگی امور انسانی وابسته به سازمان ملل با هشدار در مورد وخامت وضعیت انسانی نوارغزه از همه طرف‌ها و مجامع بین‌المللی خواست برای جلوگیری از بحران و تضمین کمک‌رسانی غذایی و پزشکی به این منطقه تلاش کنند. (۶) به همین ترتیب آژانس امداد و کاراییی آوارگان فلسطینی موسوم به آنروا در بدو تشدید محاصره و طی درگیری‌های داخلی از توقف همه فعالیت‌های خود در نوارغزه به استثنای کمک‌های غذایی و بهداشتی خبر داد. (۷) در همین حال ۳ ماه بعد منابع خبری اطلاع دادند سازمان‌های بین‌المللی فعال در نوارغزه از پیامدهای محاصره در امان نبوده و آنروا به همراه برنامه توسعه سازمان ملل و بانک جهانی، پروژه‌های زیرساختی خود را به ارزش ۲۰۰ میلیون دلار متوقف کرده‌اند. (۸) به همین ترتیب آنروا چند ماه بعد و در آستانه شصتمین سالگرد فاجعه اشغال فلسطین اعلام کرد این آژانس به منظور پوشش دادن افزایش ناگهانی هزینه‌های خود در اثر افزایش قیمت موادغذایی نیازمند ۱۱۷ میلیون دلار دیگر می‌باشد. این در حالی است که حدود یک میلیون نفر در نوارغزه

برای تداوم زندگی خود نیازمند کمک‌های آنروا هستند. (۹)

۱-۳) وضعیت زیست محیطی - بهداشتی

سیاست قطع برق و کاهش سوخت‌رسانی در نوارغزه، تأثیرات منفی شدیدی بر محیط زیست نوارغزه و در نتیجه نقض حقوق زیست محیطی ساکنان این منطقه داشته است. به گزارش مؤسسه حقوق بشر الضمیر، قطع جریان برق و سوخت، محیط زیست نوارغزه را در چند محور زیر تحت تأثیر قرار داده است:

۱- توقف پروژه‌های توسعه زیرساخت‌های حیاتی مربوط به ارتقاء کیفیت و کمیت آب نوارغزه

۲- آسیب رسیدن به بهداشت عمومی جامعه و احتمال انتقال بیماری‌های مسری

۳- افزایش هزینه تأمین سوخت موردنیاز برای راه‌اندازی تأسیسات رفاهی و بهداشتی

۴- افزایش نیروی انسانی مورد نیاز برای اداره فعالیت و راه‌اندازی دستگاه‌های جایگزین

۵- اختلال در فعالیت ۱۴۰ مرکز تصفیه آب و فاضلاب و ۳۷ مرکز پمپاژ

۶- آلودگی آب دریا و از بین رفتن حیات جانداران دریایی به دلیل سرازیر شدن روزانه ۲۰ هزار متر مکعب فاضلاب از ایستگاه‌های تصفیه شماره ۲ و ۳ شهر غزه به دریا

مجدد بیماری‌هایی که قبلاً از نوارغزه ریشه‌کن شده بود هشدار داد. این وزارتخانه، احتمال بازگشت مجدد بیماری‌هایی نظیر مننژیت، سرخجه و فلج اطفال را مطرح ساخت. (۱۳)

در همین راستا نوارغزه از کمبود شدید دارو رنج می‌برد. از جمله این داروها، گازنیتروز است که برای بیهوشی در اتاق عمل مورد استفاده قرار می‌گیرد. (۱۴)

۴-۱) عملکرد نامنظم گذرگاهها

اعمال محدودیت شدید در عملکرد گذرگاهها باعث شده است تردد افراد از نواز غزه به خارج که عملاً تنها از طریق گذرگاه رفح صورت می‌گیرد به یک معضل جدی مبدل شده و افراد بسیاری در این نقطه مرزی سرگردان شوند. پس از عقب‌نشینی رژیم صهیونیستی از نواز غزه در سال ۲۰۰۵، اداره گذرگاه رفح به تشکیلات خودگردان و اروپایی‌ها سپرده شد اما پس از سیطره نظامی حماس و ترک گذرگاه از جانب ناظران اروپایی، معضل اداره گذرگاه رفح و ممانعت از خروج فلسطینی‌ها، حادثه شد همین امر باعث بروز مشکلاتی در زمینه ورود کالاهای اساسی و مورد نیاز، خروج بیماران، کالاهای صادراتی، مسافران و حتی حجاج گردید. در حالی که سازمان ملل حجم کالاهای مورد نیاز نواز غزه را حداقل ۹۰۰ کامیون در هفته - نزدیک به ۱۵۰ کامیون در هر روز - برآورد کرده

۷- کاهش ۳۰ درصدی آب‌رسانی به مراکز پزشکی، مدارس و بیمارستانها به دلیل توقف فعالیت ۵ مولد برق و نبود لوازم یدکی

۸- افزایش احتمال ابتلا به بیماری‌های نظیر اسهال به دلیل آلودگی منابع آب زیرزمینی از ناحیه چاههای فاضلاب

۹- افزایش و انتشار زباله در خیابانها، سطح شهرها و روستاها و بالطبع افزایش حشرات و حیوانات موزی

۱۰- افزایش غلظت املاح و نیترات در

منابع آب زیرزمینی (۱۰)

در همین راستا سازمان محیط زیست وابسته به دولت هنیه از تخریب پوشش گیاهی نوارغزه در اثر پناه بردن ساکنان این منطقه به تأمین سوخت مورد نیاز خود از طریق قطع درختان هشدار داد. (۱۱)

یکی از اسفناک‌ترین پیامدهای محاصره نوارغزه را می‌توان مرگ خاموش دهها تن از بیماران ساکن نوارغزه دانست. رژیم صهیونیستی از انتقال بیماران به خارج از نوارغزه ممانعت به عمل می‌آورد به طوریکه تا ۲۰۰۸/۶/۱۱، شمار قربانیان محاصره به ۱۸۷ نفر رسیده و هزار و ۶۰۰ نفر نیز برای درمان در انتظار خروج از نوارغزه بودند. (۱۲)

وزارت بهداشت فلسطین با اشاره به احتمال نابود شدن داروهای موجود در مراکز بهداشتی به دلیل قطع برق، نسبت به شیوع

مانع‌تراشی می‌کند. به عنوان نمونه می‌توان به بحث‌های اقتصادی در مورد قطع حقوق کارمندان فعال در نوار غزه و نیز قطع حقوق نمایندگان پارلمانی عضو حماس، عدم توزیع بودجه، سعی در عدم اعزام حاجیان نوار غزه به مراسم حج، مشکلات آموزشی در زمینه پذیرفتن نتایج امتحانات پیش دانشگاهی برگزار شده در نوار غزه اشاره کرد.

۲) وضعیت اقتصادی

۱-۲) تبعات مستقیم محاصره

ممانعت از ورود کالاهای اساسی به نوار غزه و جلوگیری از خروج کالاهای صادراتی این منطقه، تأثیر شدیدی بر افزایش تورم، کاهش توان خرید مردم و کمبود مایحتاج ساکنان نوار غزه داشته است بطوریکه طبق آمار رسمی، متوسط فقر در دسامبر ۲۰۰۷ در غزه، ۸۰ درصد ساکنان این منطقه را در بر گرفت. همچنین ۶۲ درصد از خانواده‌های این منطقه به دلیل متناسب ساختن شرایط زندگی خود با محاصره اقتصادی، نوع کالاهای مصرفی خود را تغییر داده‌اند. براین اساس ۹۰ درصد مراکز و مؤسسات فعال بخش صنعتی، فعالیت خود را متوقف کرده‌اند و مراکز باقی مانده نیز از ۴۰ درصد ظرفیت تولیدی خود استفاده می‌کنند. (۱۷) طبق گزارش منتشر شده توسط کمیته مردمی مقابله با محاصره نوار غزه، تا پایان

است، نیروهای اسرائیلی به طور متوسط در هر روز تنها اجازه ورود ۵۰ کامیون را صادر می‌کنند. که البته بعضاً این گذرگاهها برای ورود کمک‌های انسان دوستانه باز و سپس بسته می‌شوند. (۱۵) به گزارش دفتر هماهنگی امور انسانی سازمان ملل، بستن گذرگاهها، به طور متوسط در هر روز، نیم میلیون دلار برای اقتصاد نوار غزه خسارت در برداشته است. (۱۶)

در حقیقت گذرگاههای نوار غزه به رژیوم صهیونیستی در این مدت سخت آنها را تحت فشار قرار داده است. همین امر باعث شد سرانجام مردم این منطقه در اواخر ژانویه ۲۰۰۸ اقدام به شکستن دیوار مرزی با مصر کنند که پس از مدتی بار دیگر این نقطه به حالت عادی خود باز گشت.

۵-۱) استمرار نزاع داخلی تشکیلات خودگردان در حالی که مردم نوار غزه طی دوران محاصره، هدف فشارهای بی‌وقفه رژیم صهیونیستی قرار گرفتند، قربانی نزاع کابینه فیاض با کابینه هنیه نیز شده که در این میان متحمل خسارت‌هایی بر اثر این کشمکش‌ها شدند. علی‌رغم آنکه کابینه هنیه با تلاش‌های خود سعی کرد مانع از فشار مضاعف بر مردم نوار غزه شود، ولی کابینه فیاض برای اثبات مشروعیت خود و نادیده گرفتن مشروعیت کابینه مردمی هنیه در مسیر انجام فعالیت آن

به نوارغزه اختصاص داده شده است که پرداخت حقوق معوقه، اعتبارات شهرداری‌ها، برنامه‌های کمک‌های اجتماعی، درمان‌های تخصصی، نیازمندی‌های خانواده‌های شهدا و ... از آن جمله بوده است. (۲۰)

این در حالی است که علی‌رغم ادعای کابینه فیاض در جریان کنفرانس اقتصادی پاریس مبنی بر اختصاص ۴۰ درصد از اعتبارات وعده داده شده - ۷ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار - به نوارغزه، ریاض‌المالکی وزیر اطلاع‌رسانی کابینه فیاض تأکید کرد تا زمان سیطره حماس بر نوارغزه سهم این منطقه بلوکه خواهد بود. (۲۱)

۲-۳) متخاصم قلمداد شدن نوارغزه

رژیم صهیونیستی که به دنبال بهانه‌ای برای شانه خالی کردن از مسئولیت‌های خود در قبال جمعیت نوارغزه بود، مدتی پس از سیطره حماس بر این منطقه، (۱۹ سپتامبر ۲۰۰۷) نوارغزه را منطقه متخاصم اعلام و تلاش کرد کلیه ارتباطات خود با آن را علی‌رغم وابستگی نوارغزه به خارج، تراکم بالای جمعیتی و فقدان مراکز تولیدی قطع نماید. بحران برق و سوخت نیز در پی همین تصمیم به وجود آمد. در همین رابطه محافل اقتصادی و بانکی فلسطینی با هشدار در مورد پیامدهای تصمیم بانک هاپوعالیم اسرائیل مبنی بر عدم تعامل با

فوریه سال ۲۰۰۸ حجم خسارت‌های ناشی از محاصره، ۴۰۰ میلیون دلار یعنی ماهانه ۴۸ میلیون دلار برآورد شده است. در همین راستا با افزایش سطح بیکاری به ۶۵ درصد، توان خرید مردم کاهش چشمگیری یافته است. بخش صنعتی نوار غزه که از جمله متضررترین بخشهای اقتصادی از محاصره محسوب می‌شود و ۸۰ درصد مواد خام مورد نیاز خود را از خارج وارد می‌کند، در اثر ممانعت از ورود مواد اولیه به شدت آسیب دیده و بیش از ۹۶ درصد مراکز صنعتی که مجموعاً تعداد آنها به ۳ هزار و ۹۰۰ مرکز می‌رسد بسته شده و ۳۳ هزار و ۵۰۰ نفر از افراد شاغل در این بخش بیکار شده‌اند. (۱۸)

۲-۲) تبعات اقتصادی نزاع داخلی در تشکیلات خودگردان

در همین راستا مسدود شدن حسابهای بانکی ۳ هزار و ۴۰۰ نفر از اعضای نیروهای اجرایی، نمایندگان حماس و ۳۶ نفر از کارمندان شورای قانونگذاری (۱۹) سهم عمده‌ای در فشار بر جنبش حماس داشت. براساس طرحی که دولت فیاض آماده کرده بود حمله به منابع مالی جنبش حماس و تضعیف قدرت آن در اداره امور نوارغزه در صدر اولویت‌های فیاض قرار داشت. در این میان کابینه فیاض مدعی شد از ۷ ژوئیه سال ۲۰۰۷ تا ۳۱ دسامبر همان سال، ۹۶۴ میلیون دلار از خزانه تشکیلات خودگردان

رفع محاصره نوار غزه قدم بردارد. این مسئله در اظهارات سران حماس بویژه خالد مشعل قابل مشاهده است. وی طی اظهاراتی در ماه آوریل ۲۰۰۸، موافقت حماس با تشکیل دولت مستقل فلسطین در مرزهای ۱۹۶۷ به پایتختی قدس البته بدون به رسمیت شناختن اسرائیل را اعلام کرد و گفت: نتایج همه‌پرسی را حتی اگر برخلاف تمایلمان باشد می‌پذیریم و با آتش‌بس همزمان موافقیم. (۲۵)

در همین راستا تلاش‌های میانجیگرانه برای آشتی فتح و حماس و متعاقب آن فراهم کردن زمینه رفع محاصره افزایش یافت. بطوریکه ابتدا یمن، سپس سوئیس و کشورهای اروپایی، اتحادیه عرب و سنگال برای این امر پیشقدم شدند. در همین حین تلاش کشورهای اروپایی از جمله ایتالیا برای برقراری تماس با جنبش حماس افزایش یافت. در این میان نمایندگان پارلمان اروپا نیز طی نشستی از اسرائیل خواستند، محاصره مردم نوار غزه را متوقف سازد. (۲۶)

تقسیم نامناسب کمک‌های مالی اعطا شده به دولت فیاض و محرومیت مردم نوار غزه از این مبالغ باعث شد چند کشور عربی از جمله عربستان و قطر کابینه فیاض را به قطع کمک‌های مالی خود تهدید کنند. (۲۷)

طی همین مدت، با برگزاری کنفرانس آنابولیس و جلسات اتحادیه عرب و عدم دعوت

بانک‌های فلسطینی هشدار دادند این امر باعث کاهش ورود نقدینگی به نوار غزه و کاهش فعالیت‌های اقتصادی در این منطقه می‌شود. (۲۲)

در پی مشکلات به وجود آمده، احمد یوسف مشاور سیاسی اسماعیل هنیه اظهار داشت: حماس به صورت جدی در حال بررسی امکان استقلال اقتصادی از اسرائیل و ارتباط اقتصادی با مصر به عنوان جایگزین اسرائیل است و حتی در حال بررسی واحد پولی جایگزین به جای شیکل اسرائیل است. (۲۳)

با این همه، تلاش رژیم صهیونیستی برای محول کردن مسئولیت نوار غزه و تأمین احتیاجات آن توسط مصری‌ها در پی در هم شکسته شدن دیوار مرزی میان نوار غزه و مصر، با شکست مواجه شد و مصری‌ها با امتناع از این درخواست اظهار داشتند ما نیروگاههایی که قادر به تأمین سوخت و برق مورد نیاز یک و نیم میلیون نفر باشد را در اختیار نداریم و اسرائیل نمی‌تواند از زیر بار مسئولیت خود شانه خالی کند. (۲۴)

۳) وضعیت سیاسی

بدون شک مشاهده رنج هزاران تن از ساکنان نوار غزه، نقش بسزایی در تعدیل مواضع حماس هر چند بطور موقت داشته و این جنبش سعی کرد در مسیر ملایم‌تر کردن شرایط برای

از این واقعه یک دستاورد امنیتی مهم برای آن محسوب می‌شود. همچنین طبق نظر سنجی های مردمی، مردم نوار غزه از نحوه کنترل امنیتی این منطقه ابراز رضایت کردند. در همین راستا سعید صیام، وزیر کشور کابینه هنیه نیز از تصویب یک طرح امنیتی برای تابستان ۲۰۰۸ در نوار غزه خبر داد. (۲۹) همچنین نیروهای امنیتی وابسته به کابینه هنیه توانستند طرح ترور هنیه را ناکام گذاشته و مستندات در مورد این طرح و نیز نقشه ربودن تعدادی از اعضای نیروی اجرایی و ناامن جلوه دادن نوار غزه ارائه دهند. (۳۰) البته در این میان درگیری‌هایی میان اعضای نیروی اجرایی و عناصر وابسته به جنبش فتح اتفاق افتاد که از جمله مهمترین این درگیری‌ها در روز بزرگداشت سالگرد مرگ یاسر عرفات به وقوع پیوست. این درگیری‌ها به کشته شدن ۷ نفر و مجروحیت ۱۳۰ نفر دیگر انجامید. (۳۱)

۵) نزاع اسرائیلی - فلسطینی

پس از سیطره حماس بر نوارغزه، صهیونیست‌ها، حجم و شمار حملات خود علیه نوارغزه را افزایش دادند. اوج این حملات در اوایل سال ۲۰۰۸ میلادی اتفاق افتاد. بطوریکه طبق آمارهای رسمی دایره روابط ملی و

از کابینه هنیه، دولت مردمی حماس بیشتر در انزوا قرار گرفت. اما به مرور زمان طرف‌های سیاسی دریافتند که نمی‌توان از جنبش حماس به راحتی صرف‌نظر کرد به همین دلیل خواستار مذاکره و گفت‌وگو با آن شدند. به عنوان مثال جیمی کارتر، رئیس جمهور اسبق آمریکا علی‌رغم اعتراضهای لابی یهودی و صهیونیستی به انجام گفتگو با حماس مبادرت ورزید تا شاید از انعطاف احتمالی اعضای جنبش استفاده کند ولی او نیز نتوانست در این کار موفق شود. در همین حال منابع خبری از تلاش ناکام هیئت نمایندگی فلسطین (وابسته به تشکیلات ابومازن) در سازمان ملل برای تصویب قطعنامه‌ای در جهت محکوم کردن حماس خبر دادند. (۲۸) با این حال کشور مصر به عنوان یک میانجیگر فعال، بحث برقراری آتش‌بس میان فلسطینی‌ها و اسرائیل و نیز درگیری‌های درون فلسطینی را دنبال می‌کند.

۴) وضعیت امنیتی

کابینه هنیه در مدت تصدی نوار غزه عملکرد موفقی در زمینه مهار ناامنی‌های داخلی و درگیری حزبی - جناحی و یا عشیره‌ای داشته است. بطوریکه آزادی آلن‌جانستون خبرنگار انگلیسی ربوده شده در مارس ۲۰۰۷، ۴ ماه پس

شهرک‌های مجاور نوار غزه افزایش دادند بطوری که تنها گردانهای عزالدین قسام طی ماه ژانویه ۲۰۰۸، ۵۴۰ فروند موشک و خمپاره به سوی شهرک‌های صهیونیستی پرتاب کرد و در همین مدت نیز ۴۱ نفر از اعضای آن به شهادت رسیدند. (۳۶)

در همین حال مبارزان فلسطینی توانستند با حمله به پایگاه نظامی ناحال عوز، ۳ سرباز اسرائیلی را زخمی و ۲ نفر را معدوم سازند. این حمله توسط فرمانده منطقه جنوبی ارتش اسرائیل، بی‌سابقه و استراتژیک توصیف شد. (۳۷)

در هر صورت رژیم صهیونیستی کمافی‌السابق با توسل به شگرد جنگ روانی و هیاهوی تبلیغاتی در مورد حمله قریب‌الوقوع و گسترده به نوار غزه سعی می‌کند افکار عمومی فلسطینی‌ها را مشوش ساخته و آنها را تحت فشار قرار دهد. به همین جهت مقامات رژیم صهیونیستی به طور مداوم از حمله گسترده قریب‌الوقوع به نوار غزه سخن می‌گویند.

نتیجه‌گیری:

از زمان شکل‌گیری تدریجی محاصره یعنی از زمان به قدرت رسیدن حماس و پس از آن تشدید محاصره با سیطره نظامی جنبش

بین‌المللی سازمان آزادی بخش، نیروهای اسرائیلی طی ۳ ماهه اول سال جاری، ۲۷۴ شهروند فلسطینی از جمله ۵۰ کودک و ۱۸ زن را در جریان عملیات ترور، موشک باران، تیراندازی و حملات توپخانه‌ای به شهادت رساندند. شدت حملات به حدی بود که تنها در یک روز، حملات اسرائیلی‌ها ۶۱ شهید و دهها زخمی به جا نهاد (۳۲) همچنین طی ماه مه ۲۰۰۸، نیروهای اشغالگر، ۲۷ فلسطینی را به قتل رساندند که ۲۵ تن از آنها اهل نوار غزه بودند. (۳۳) در همین حال در سال ۲۰۰۷ میلادی نیز از مجموع ۵۸۵ کشته فلسطینی، ۵۰۳ نفر اهل نوار غزه بودند. (۳۴)

حجم وسیع حملات صهیونیست‌ها باعث زخمی شدن دهها نفر شد که با توجه به شرایط محاصره و کمبود دارو معضل بزرگی برای کابینه هنیه محسوب می‌شد و به ناچار تعداد زیادی از آنها پس از شکسته شدن دیوار مرزی به مصر انتقال یافتند. در این میان سعید صیام وزیر کشور کابینه هنیه از تلاش اسرائیل و مزدوران اسرائیلی برای انجام عملیات آدم‌ربایی در نوار غزه و حفر تونل توسط آنها پرده برداشت. (۳۵)

در مقابل، گروههای مقاومت نیز در یک جنگ نابرابر تعداد موشک‌های پرتابی خود را به

محاصره به همراه پیامدهای مختلف آن به موازات تفرقه و هرج و مرج در اراضی فلسطینی و تداوم شکاف موجود میان نوارغزه و کرانه باختری و ناهماهنگی های اداری و عدم توزیع مناسب و عادلانه بودجه، در کنار حملات اسراییلی ها و کشته و زخمی شدن فلسطینی ها، کار را بر ساکنان نوار غزه دشوار ساخته است.

پی نوشت ها:

- ۱- فلسطین پرس (۱۳۸۶/۳/۲۶)
- ۲- یدیعوت آحرنون (۱۳۸۶/۳/۲۷)
- ۳- دنیاالوطن (۱۳۸۶/۱۱/۱۲)
- ۴- دنیاالوطن (۱۳۸۶/۱۱/۱۵)
- ۵- خبرگزاری سما (۱۳۸۷/۲/۶)
- ۶- PNN (۱۳۸۶/۶/۲۴)
- ۷- فلسطین پرس (۱۳۸۶/۳/۲۳)
- ۸- PNN (۱۳۸۶/۶/۲۴)
- ۹- خبرگزاری سما (۱۳۸۷/۲/۱۳)
- ۱۰- خبرگزاری سما (۱۳۸۷/۱/۲۰)

11-www.maannnews.net/ar/
index.php?opr=ShowDetails&Do=Print
&ID=110980

حماس بر نوار غزه و تصرف پایگاههای امنیتی تشکیلات خودگردان، رژیم صهیونیستی سعی کرد از این مسئله به عنوان یک فرصت برای پیشبرد هدف های سیاسی نظامی خود و به زانو در آوردن جنبش حماس استفاده کند از این رو با تحت فشار قرار دادن یک و نیم میلیون نفر از فلسطینی های ساکن نوارغزه تلاش زیادی برای ایجاد نارضایتی از کابینه هیئه، وقوع درگیری های داخلی و ناامن ساختن این منطقه و به تبع آن وادار ساختن حماس به شناسایی خود مصروف ساخت. هر چند که رژیم صهیونیستی موفق شد طی این مدت با تعمیق شکاف به وجود آمده میان کرانه باختری و نوارغزه به هدف اصلی خود یعنی مشغول ساختن فلسطینی ها به درگیری های داخلی و تفرقه در میان آنان دست یابد ولی این مسئله نیز مانع تداوم مقاومت نشد. اقدام رژیم صهیونیستی در محاصره نوارغزه که به مثابه مجازات گروهی مردمی بی دفاع تلقی می شود، اعتراض سازمانهای حقوقی و محافل بین المللی را در پی داشته است. بسیاری از بیماران ساکن این منطقه که بالاترین تراکم جمعیتی را در دنیا داراست در اثر ممانعت از خروج برای مداوا جان خود را از دست داده و بیماران دیگری نیز در صورت تداوم محاصره به همین سرنوشت دچار خواهند شد. تداوم

- ۳۴- PNN (۱۳۸۷/۳/۸)
 ۳۵- دنيا الوطن (۱۳۸۷/۱/۲۲)
 ۳۶- القدس (۱۳۸۶/۱۱/۱۲)
 ۳۷- PNN (۱۳۸۷/۱/۳۱)

12-www.felesteen.ps/index.

php?action=showdetail&nid=31121

- ۱۳- دنيا الوطن (۱۳۸۶/۱۱/۱۵)
 ۱۴- روزنامه فلسطين (۱۳۸۶/۷/۳۰)
 ۱۵- معا (۱۳۸۶/۷/۱۶)
 ۱۶- القدس (۱۳۸۶/۵/۱۳)
 ۱۷- خبرگزاری سما (۱۳۸۶/۱۲/۲۵)
 ۱۸- خبرگزاری سما (۱۳۸۶/۱۲/۲۰)
 ۱۹- PNN (۱۳۸۶/۶/۲۶)
 ۲۰- خبرگزاری سما (۱۳۸۶/۱۰/۱۸)
 ۲۱- روزنامه فلسطين (۱۳۸۶/۱۰/۶)
 ۲۲- PNN (۱۳۸۶/۷/۶)
 ۲۳- دنيا الوطن (۱۳۸۶/۱۱/۱۲)
 ۲۴- خبرگزاری سما (۱۳۸۶/۱۱/۱۴)
 ۲۵- معا (۱۳۸۷/۲/۲)
 ۲۶- الحياه الجديده (۱۳۸۶/۱۲/۳)
 ۲۷- روزنامه فلسطين (۱۳۸۶/۹/۲۱)
 ۲۸- معا (۱۳۸۶/۸/۱۸)
 ۲۹- فلسطين الآن (۱۳۸۷/۱/۲۵)
 ۳۰- معا (۱۳۸۶/۱۰/۲۹)

31-www.maannnews.net/ar/index.php?

opr>ShowDetails&ID=90051

- ۳۲- معا (۱۳۸۶/۱۲/۱۱)
 ۳۳- صابرون (۱۳۸۷/۲/۲۹)

